

Патріархъ не може да подчини Българскій народъ пакъ подъ своя хомоть. *Л. Д. 73 р. 287.* Тѣ ги блѣскають напредъ и имъ туряють хумоть (*On les mène loin, on leur impose le joug*). *Т. 378.* Той са хвалеше чи той много добрини е правилъ и на много сиромаси хумотѣть имъ е подигалъ. *Зк. 103.*

Хопъ! тропъ! *междометія, сопровождающія пляску:* Днесъ хопъ! тропъ!—утрѣ охъ! охъ! *Ч. 152.*

Хора *с. ж. замѣняетъ мн. ч. отъ сл. човѣкъ вм. менше употребительной славянской формы „люди“* **Хорица** *ум. люди:* И на врахъ Велигденъ Вжвъ свята неделя Хора въ църква влизать, Начу рало стяга—*М. 109.* Всѣка болѣсть има своя лѣкъ, ала го хора-та не знахъ. *Ч. 137.* Хора-та хора пасажъ. Или: Хора-та хора ѣздать. *Ч. 237.* Хора-та ходжтъ за неделя, Младо Турче за ден ходи,—, и си доде. *Д. 50. 47—49.* Не слушай, байне, хора-та, Хора-та ми сѣ душмани, На душманлък ти хортуват. *Д. 47, 12—14.* А Марийка ѣ заиграла Както хора-та играхъ. *Д. 4, 72—73.* „Между какви-ти хора влезешъ, такъжъ и ставашъ“. (*посл.*). *Л. Д. 76 р. 55.* Чувалъ сѣмъ отъ стари хора, че туку тѣй вмане са не намира, а трѣбва да знаешъ какъ да го тѣрсишъ. *ib. р. 181.* Здравы и длъговѣчны хора. *ib. 69 р. 103.* Учены хора. *ib. р. 106.* Будали хора (*мупые люди*). *ib. 70 р. 189.* Всичкы честны хора. *ib. 69 р. 127.* Отборъ отъ очитни хора. *ib. 71 р. 226.* Сиромасы хора. *ib. 72 р. 180.* Та вѣчь и ные да станемъ еднакъ хора между хора-та. *ib. 71 р. 158.* Да бѣгамы отъ лоши хора. (*Бѣжимъ отъ злодѣевъ*). *Р. 71.* Отъ всякакъжъ сбирцикъ хора. *Л. Д. 73 р. 287.* Да станемъ и ные колко-годѣ хора като свѣта. *ib. 70 р. 111.* Стана са намира, въ Гургево и живѣе не като хора. *З. 35.* „Шипчени, хора търговцы! Видехте ли тѣзъ свадба голѣма?“ *Ч. 314.* Ако майка ѣ и брате-то ѣ да би биле калко по хора (*иъсколькo почеловѣчине*), то нищо не би са случило. *З. 50.* Много майки си расплакаль и много хорица си затрилъ. *Ст. 36.* Чудни хорица смы си ные! *Л. Д. 1871 р. 246.*

Хоратá Хоротá (*chorata, s. t. Badinage, plaisanterie*) *с. ж. слово (син. дума):* Тодѣрчу ся не угѣди На Тодѣркина хоратá. *Д. 88, 25—26.* С хорта челѣка посрѣща (Станка доброволна). *Д. 69, 21.* Тука не е хорта-та за тѣмница (*Kein Wort von Gefängniß*). *Э. Г. 90.* Това намисли и Лулчовъ баща, ушъ съ това да отгърве сына си, да отгърве себе си отъ хорски хоратѣ, отъ хорски срамове. *Зк. 11.* Стожъ (сѣдѣкъ) на хоротáта, держу слово: Пръчь-тъ мѣмрѣль лисица-тъ зашто не си стоала на хорта-та. *Сб. 9.* Да даде Господ, либе ле, Девет годѣши да лежишъ Кога си на хорта-та не сѣдѣшъ. *Д. 71 р. 26—28.*

Хоратѣ Хортувамъ *м. дл. говорю:* Криво нѣка да сѣдимъ, а